

[Fraenkel.]

Sp. 6393 og ligeledes til Sp. 6405. Til den daværende Udenrigsminister siger jeg den Gang, idet jeg afslutter — jeg tør maaske citere —, at jeg tror ikke, det

„vil falde den højtærede Minister ind at komme til Finansudvalgene med Forslag om Bibeskæftigelser for Udenrigsministeriets Embedsmænd, der falder ind under de paagældende tre Kategorier“. Og under denne Forudsætning — men ogsaa kun under denne Forudsætning — kan jeg saa anbefale at fremme Lovforslaget. Den daværende Udenrigsminister, Hr. Harald Scavenius, var i sin Opfattelse ganske enig med mig. Jeg erindrer fra Debatten den Gang, at han endogsaa fremhævede til Fordel for denne Opfattelse, at han selv aldrig havde haft en Beskæftigelse af den Art.

Nu kom jo Sagen til Landstinget, og man ændrede dèr, som det allerede er forklaret tidligere, de Udtryk, som var brugt i Folketingets Affattelse. I den Anledning hævdede der sig Røster i Landstinget om, at Folketingets Affattelse var klarere. I Landstingets Betænkning hedder det ordret — det findes i Tillæg B. for 1920—21 Sp. 4251 —:

„Flertallet foreslaar derfor under Nr. 2 en ny Affattelse af § 141 i Forvisning om derved at have tilvejebragt samme Betyggelse, hvad det omhandlede Forhold angaar, som opnaas ved den Form, hvori den nævnte Paragraf i Lovforslaget fremtræder.“

Det er jo ikke muligt paa en bestemtere Maade at udtale, at man mener akkurat det samme om denne Sag, som Folketinget har ment. Man kan naturligvis spørge: Hvorfor har man saa ikke ladet Folketingets Udtryk blive staaende? Det har jeg ogsaa spurgt om i sin Tid. Det gjorde man nu ikke, men for at der ingen Fejltagelse skulde være, udtalte man sig om den redaktionelle Forandring, saaledes som jeg har citeret her.

Nu er jo denne Sag i det hele blevet gjort mulig ad en nydelig Vej. Man har fra Administrationens Side lusket et Forslag igennem Rigsdagen, i hvilket en vigtig Paragraf, som omhandlede disse Forhold, var udfaldet, og man har sagt — det er meddelt mig — i den paagældende Administration, at Rigsdagen kunde jo „passe paa“. Rigsdagen kunde jo passe paa, at saadan noget ikke skete!

Det er et nydeligt Standpunkt for Administrationen at stille sig paa overfor Rigsdagen. Den sender et Lovforslag med Masser af Paragraffer herover, og i det lader den en vigtig Paragraf udfalde, naturligvis i en

bestemt Hensigt, og saa siger den ikke os noget om det. Det er rigtigt, Rigsdagen kan jo passe paa, og jeg haaber, at Rigsdagen efter denne Erfaring vil passe paa, hvad vi modtager fra Administrationen ogsaa i det sidste Øjeblik, for det sker jo netop ogsaa, at dette benyttes til den Slags Ting.

Jeg vil haabe, Rigsdagen passer paa, men jeg vil spørge ethvert ærligt Menneske, om det, at Rigsdagen har overset dette, diskulperer Administrationen i det Øjeblik, den leverer os et saadant Lovforslag uden at nævne, hvad der er udfaldet. Det er det, som Administrationen har at svare paa, og ikke at forklare os, at vi skal passe paa. Men jeg haaber, at der vil blive passet paa, baade i Almindelighed og med Hensyn til det Spørgsmaal, det her drejer sig om.

Af alle disse Grunde er denne Sag blevet en malproper Sag, en Sag, som derfor den højtærede Udenrigsminister ikke skulde have givet sig af med, en Sag, som det er taktløst af de vedkommende Embedsmænd at foranledige og af den højtærede Minister at fremsætte Forslag om her, og det er taktløst at vise en saa kolossal Paagaahed overfor os i Udvalget og lægge et saa kolossalt Tryk paa sine egne i Udvalget med Hensyn til dette Spørgsmaal, som her i Virkeligheden er sket.

Hvad er det nu sagligt, Spørgsmaalet drejer sig om? Det er ogsaa en af de Ting, der gør, at det er med den største Ulyst, jeg har taget Ordet her. Jeg holder ikke af at skulle begrunde Forhold, der for mig er selvindlysende, som er fuldstændig klare og utvetydige efter deres Natur.

Og jeg spørger saa: Hvad er et Udenrigsministerium? En Institution, hvis daglige Liv bringer den i stadig Forbindelse med Udlandet, og en Institution, som mere end nogen anden af Landets Institutioner direkte i Forhold til Udlandet har den Opgave at værne Landets Interesser. En Institution, der har denne Funktion, stiller man nu overfor andre Institutioner, Erhvervsselskaber, der, saaledes som det økonomiske Liv udfolder sig i vore Tider, jo alle, for saa vidt de har blot noget Omfang, staar i Forbindelse med Udlandet, og som har at løse deres privatøkonomiske Opgaver i denne Forbindelse.

Og nu mener virkelig nogle Mennesker, in casu Embedsmændene i Udenrigsministeriet og Udenrigsministeren, at det skulde være muligt at bringe Embedsmændene fra et Udenrigsministerium i Forbindelse med saadanne Erhvervsselskaber eller økonomiske Privatinstitutioner, uden at den største Fare for Interessekonflikter